

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ গ্ৰাহকভুক্ত হ'বলৈ অথবা নৱীকৰণ কৰিবলৈ বছেৰেকীয়া বৰঙণি ১০.০০ (দহ) টকা মনি অৰ্ডাৰযোগে তলৰ ঠিকনাত পঠাই যেন।

সম্পাদক

'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ কাঠআলুৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি	২
□ মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহৰ সম্ভাব্য	২
□ জৈৱিক পদ্ধতিৰে শস্যৰ ২	
□ আমাৰ একাষাৰ ৩	
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম ৩	
□ উদ্যান শস্য ৪	

□ ৪২ তম বছৰ □ ষষ্ঠ সংখ্যা □ ১৬ মাৰ্চ - ২০২১ □ ১ - ১৫ চ'ত, ১৯৪২ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা □ GHARE - PATHARE □ PMG - 19 of 2005 - 06

মানস ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ সমীপবৰ্তী এলেকাত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পশুচিকিৎসা শিৱিৰ সম্পন্ন

যোৱা ২ মাৰ্চ তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পশু চিকিৎসা অনুযাদৰ শিক্ষক সছাৰ উদ্যোগত মানস ৰাষ্ট্ৰীয়

মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত আৰু ডব্লিউ ডব্লিউ এফৰ সহযোগত দুদিনীয়াকৈ অনুষ্ঠিত এই শিৱিৰটো যোৱা ২৭ ফেব্ৰুৱাৰীত মুকলি

সহযোগত অনুষ্ঠিত শিৱিৰটোত প্ৰায় ১০০০ পশুচিকিৎসা কৰ্মী ভেৰুচনি দিয়া হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ সমীপবৰ্তী ফিৰিঞ্জ

খানাপাৰাস্থিত পশুচিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সছাৰ উদ্যোগত মানস ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ সমীপবৰ্তী এলেকাত অনুষ্ঠিত পশুচিকিৎসা আৰু টীকাকৰণ শিৱিৰটো আনুষ্ঠানিকভাৱে মুকলি কৰা অৱস্থাত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাৰ সৈতে অন্যান্যসকল

উদ্যানৰ সমীপবৰ্তী এলেকাত এক পশুচিকিৎসা আৰু টীকাকৰণ শিৱিৰ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ খানাপাৰাস্থ পশুচিকিৎসা বিজ্ঞান

কৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই। বড়োলেণ্ড স্বায়ত্ব শাসিত পৰিষদৰ পশুপালন আৰু পশুচিকিৎসা বিভাগ তথা বন বিভাগৰ

কুমাৰ দত্তই অংশ গ্ৰহণ কৰি দায়িত্ব পালন কৰে। সমগ্ৰ অনুষ্ঠানটোত প্ৰকৃতিপ্ৰেমী ধ্ৰুবজ্যোতি চৌধুৰী আৰু তেওঁৰ দলে সহযোগিতা আগবঢ়ায়।

কৃষি খণ্ডত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ যোগদান বৃদ্ধিৰ সময় আহি পৰিছে : প্ৰধানমন্ত্ৰী

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে যোৱা ১ মাৰ্চ তাৰিখে এখন ৰেবিনাৰত ভাষণ দি কয় যে দেশত ঠিকভিত্তিক কৃষি আগতেও আছিল। তেওঁ কয় যে কৃষিখণ্ডৰ গৱেষণা আৰু উন্নয়নলৈ অধিকাংশ বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে ৰাজহুৱা খণ্ডই। এতিয়া ইয়াত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ যোগদান বৃদ্ধিৰ সময় হ'ল। ইয়াৰ বাবে সামগ্ৰিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰয়োজন বুলি উল্লেখ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী গৰাকীয়ে কয় 'আমি কৃষকসকলক এনেকুৱা বিকল্প দিয়াৰ চেষ্টা কৰিবলৈ যাতে তেওঁলোকে ধান, ধৈৰ্যৰ খেতিতে সীমাবদ্ধ হৈ নাথাকে।' কৃষিখণ্ডত বাজেটত কৰা প্ৰস্তাৱসমূহ কাৰ্যকৰী কৰাৰ বিষয়ত আয়োজিত এখন ৰেবিনাৰত ভাষণ দি প্ৰধানমন্ত্ৰী গৰাকীয়ে এনেদৰে কয়।

ৰেবিনাৰত ভাষণ দি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কয় 'আমি কৃষকসকলক এনেকুৱা প্ৰযুক্তি কৌশল, এনেকুৱা বীজৰ যোগান ধৰিবলৈ বিচাৰিবলৈ যি ভূমিৰ বাবে উপযোগী আৰু যি পুষ্টিকৰে। আমি কৃষিখণ্ডৰ সৈতে জড়িত ষ্টাৰ্টআপ বৃদ্ধি কৰিব লাগিব, যুৱপ্ৰজন্মক ইয়াৰ সৈতে জড়িত কৰাৰ লাগিব। কৰণৰ সংক্ৰমণৰ সময়ত আমি দেখা পাইছিলো কেবলকৈ ষ্টাৰ্টআপে ফল-মূল আৰু শাক-পাচলিক মানুহৰ ঘৰে ঘৰে দিয়া হৈছিল। অধিকাংশ ষ্টাৰ্টআপ যুৱকসকলে আৰম্ভ কৰিছিল।' প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে লগতে কয় যে ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ বাবে পুঁজি দুগুণ বৃদ্ধি কৰা হৈছে। ইয়াৰ লগতে দেশৰ আৰু ১০০০ খন বজাৰক ই-নামৰ সৈতে সংযোজিত কৰা হ'ব। এই সিদ্ধান্তবোৰে চৰকাৰৰ উদ্দেশ্য তথা চিন্তা-ভৱনাৰ স্পষ্ট কৰি তোলে। অৱতত খাদ্য প্ৰস্তুতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিপ্লৱৰ প্ৰয়োজন বুলি তেওঁ কয়।

ধেম্‌চিৰ গুৰুত্বতা আৰু ইয়াৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি

ধেম্‌চি হ'ল পৰিপূষ্টিৰে ভৰা এক শস্য। ইয়াৰ খেতি বীজ বা গুটিৰ কাৰণে কৰা হয়। এই শস্যৰ ব্যৱহাৰ অতি কম যদিও বৰ্তমানে ইয়াৰ ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি হ'ব ধৰিছে। এইবিধ শস্যৰ গুটি মানুহে খাদ্য হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ লগতে ইয়াৰ কোমল আগ অংশও শাক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। ইয়াৰ গুটিবোৰ গুড়ি কৰি তাৰ পৰা ৰুটি, পেনকে'ক, বিস্কুট আদি তৈয়াৰ কৰা হয়। ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানত ধেম্‌চিৰ গুটিৰে প্ৰস্তুত কৰা ৰুটি ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। ধেম্‌চি গছৰ ফুলৰ পৰা হোৱা মৌসৰ অতি উন্নতমান বিশিষ্ট হয়। গতিকে মৌপালন কৰিলে এই শস্যৰ উৎপাদন কৰিব পৰা যায়। ধেম্‌চিৰে প্ৰস্তুত কৰা খাদ্যত অঁহ, লিপিড, খনিজ পদাৰ্থ, ভিটামিন 'ই' আৰু 'বি'ৰে ভৰপূৰ। ধেম্‌চিৰে তথা 'ৰোচিন' আৰু 'ফে'গপাইবিগ'ৰ গুৰুত্ব গুণ আছে।

ধেম্‌চিৰে খেতিৰে তথাৰ দৰে গ্লুটেন নামৰ প্ৰ'টিনবিধ নাথাকে যি মানৱ দেহত এলাৰ্জি সৃষ্টি কৰিব পাৰে। ধেম্‌চিৰে 'ফেল্ল' নামৰ যৌগিক পদাৰ্থ এবিধ আছে যি মানৱ শৰীৰৰ বাবে উপকাৰী আৰু ইয়াত থকা 'বায়'ফ্লেভেন'ইড' নামৰ বসায়নে হৃদযন্ত্ৰিত ৰোগ প্ৰতিৰোধ বা নিবাৰণ কৰিব পাৰে। সেইবাবে ধেম্‌চিক উত্তম মাদগুৰ খাদ্য হিচাপে স্বীকৃতি দিব পৰা যায়। যিহেতু ই পৰিপূষ্টিৰে ভৰপূৰ সেইবাবে কেঁচুৰা আৰু নৱজাতকৰ কাৰণে ই অতি সুস্বাদু আহাৰ। যিহেতু ইয়াৰ বহুতো স্বাস্থ্যসম্মত গুণ আছে সেইবাবে ই গোটেই বিশ্বৰ বজাৰ দখল কৰিব ধৰিছে।

অসমত ধেম্‌চিৰ খেতি প্ৰধানকৈ কোক্ৰাঝাৰ, চিৰাং আৰু শদিয়াত কৰা দেখা যায়। অসমত ধেম্‌চিৰ থলুৱা সাঁচ সমূহৰ দ্বাৰাই খেতি কৰা দেখা যায়। ইয়াৰ শস্যকাল ৯০-১১০ দিনীয়া আৰু অতি কম তাপমাত্ৰাৰ (৪ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমত চাওক)

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত উষ্ণতা বৃদ্ধি পোৱাৰ সম্ভাৱনা

চলিত মাহৰ পৰা মে' মাহলৈকে দিনৰ তাপমাত্ৰা বৃদ্ধি পোৱা সম্ভাৱনা আছে। ভাৰতীয় বতৰ বিজ্ঞান বিভাগে (আই এম ডি) প্ৰকাশ কৰা বতৰৰ আগলি বতৰা অনুসৰি এই কথা জানিব পৰা গৈছে। আই এম ডিৰ মতে মাৰ্চৰ পৰা মে'লৈকে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল, উত্তৰ আৰু পশ্চিম ভাৰতত দিনৰ ভাগৰ তাপমাত্ৰা স্বাভাৱিক অৱস্থাতকৈ অধিক হ'ব। অৱশ্যে মধ্য আৰু দক্ষিণ ভাৰতত তাপমাত্ৰা স্বাভাৱিক অৱস্থাতকৈ কম হ'ব। আই এম ডিৰ তথ্য মতে যোৱা মাহতো ইতিহাসৰ দ্বিতীয়টো আটাইতকৈ গৰম মাহ আছিল। যোৱা মাহত গড় সৰ্বোচ্চ তাপমাত্ৰা স্বাভাৱিক অৱস্থাতকৈ ৪ ডিগ্ৰী (৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

মীনসহ ধানৰ খেতি

ধান হৈছে অসমৰ প্ৰতিঘৰ মানুহৰ প্ৰধান খাদ্য। ধান আৰু মাছৰ সমন্বিত খেতি কৰিব পৰাকৈ প্ৰচুৰ পৰিমাণে পানীৰ ব্যৱস্থা অসমৰ গাঁৱৰ প্ৰতিঘৰ মানুহৰ আছে। ধান আৰু মাছৰ খেতি আদিম যুগৰে পৰা চলি অহা প্ৰথা। একেডৰা মাটিতে ধানখেতিৰে প্ৰাধান্য দি লগতে মাছৰ খেতি যদি কৰিব পৰা যায় তেতিয়া অতিৰিক্ত উপাৰ্জনৰ পথ মুকলি হয়। মাছ আৰু ধানৰ সমন্বিত খেতি কৰি আয় বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে কৃষক পৰিয়ালে নিৰ্ভৰযোগ্য প্ৰ'টিনৰ উৎস ঘৰতে পাব পাৰে।

ধান আৰু মাছৰ একত্ৰীকৰণে মাটিৰ উৰ্বৰতা বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে কাৰণ মাছৰ যি মল তাৰ পৰা পোষক দ্ৰব্যবোৰে উৰ্বৰতা বৃদ্ধিৰ লগতে ধানৰ উৎপাদন বৃদ্ধিত

সহায় কৰে। ইয়াৰ ফলত অতিৰিক্তভাৱে সাৰ প্ৰয়োগৰ মাত্ৰা হ্ৰাস পায় আৰু সেয়েহে ধানখেতি কৰাৰ বাবে মূলধনৰ পৰিমাণ হ্ৰাস পায়। ফলস্বৰূপে এনে সমন্বিত পালনৰ দ্বাৰা অপতৃণ আৰু পোক-পতংগৰ নিয়ন্ত্ৰণত সহায়ক হয় কাৰণ মাছে অপতৃণ আৰু পোক-পতংগবোৰ আহাৰ হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। অসমত বৰ্ষাকালত ধাননি পথাৰবোৰ যেতিয়া পানীৰে উপচি পৰে তেতিয়া থলুৱা প্ৰজাতিৰ মাছেৰে পথাৰবোৰ ভৰি পৰে। সেয়ে খেতিয়কসকলে অলপ প্ৰয়াস কৰি ধান-মাছৰ সমন্বিত খেতিৰ দ্বাৰা অতিৰিক্ত আয় উপাৰ্জন কৰিব পাৰে। তাৰোপৰি ধাননি পথাৰৰ ওখ আলিবোৰত কল, ৰঙালাও, শাক-পাচলি আদিৰ খেতি কৰিব লাভালাভ (৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

কাঠআলুৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি

আমি দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহৃত কৰা পাচলিবোৰৰ ভিতৰত কাঠআলুক এবিধ অতি পুষ্টিকৰ, সুস্বাদু পাচলি হিচাপে গণ্য কৰা হয়। ইয়াৰ গা-গছ বা কাণ্ডত চাৰিডাল বা ততোধিক পাখিৰ নিচিনা অংগ থাকে আৰু এইবোৰ সদায় সোঁফালে বগাই যায়। আলুবিলাক বিভিন্ন আকৃতিৰ হয় যদিও দীঘলীয়া আকৃতিৰ আলু অধিক পৰিমাণে দেখা যায়। আলুৰ ওপৰৰ আৱৰণখন ক’লা বা মুগা বৰণৰ আৰু ভিতৰৰ অংশ বগা, পাতল হালধীয়া বা পাতল বেঙুনীয়া বৰণৰ হয়। এজেপা গছত ১-৩ টালৈ আলু লাগে। আমাৰ দেশত খেতিয়কসকলে কাঠআলু বিভিন্ন খেতিৰ লগত একেলগে কৰে। কাঠআলুত ১৮ ৰ পৰা ২০ শতাংশ শ্বেতসাব থাকে। এইবিধ আলু বিভিন্ন

ধৰণেৰে বান্ধি খাব পাৰি।

মাটি আৰু জলবায়ু: কাঠআলুৰ বাবে সাৰুৱা, দলৈ শিপাব পৰা বালিযুক্ত পলসুৱা মাটিৰ আৱশ্যক। পানী জমা হোৱা মাটিত কাঠ আলুৰ খেতি কৰিব নোৱাৰি। কাঠআলু যিহেতু দীৰ্ঘদিনীয়া শস্য গতিকে ই অধিক পটাছযুক্ত মাটিহে পছন্দ কৰে। মাটিডৰাত ছাঁই মিহলি কৰি দিলে পটাছৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি পায়। কাঠআলুৰে বেছি ছাঁ আৰু ঠাণ্ডা পৰিবেশ সহ্য কৰিব নোৱাৰে।

জাত নিৰ্বাচন: কাঠআলুৰ অনুমোদিত জাতবিলাক হ’ল কুঁৱৰী আলু, ডি এ-৪৮ আৰু ডি এ-৩০। ইয়াৰ বাহিৰেও খেতিয়কসকলে কিছুমান থলুৱা সঁচ ব্যৱহাৰ কৰে।

ৰোৱা সামগ্ৰী প্ৰস্তুতকৰণ: কাঠআলু

যিহেতু অংগজ প্ৰজননৰ দ্বাৰা বিস্তাৰ হয়, সেইবাবে ইয়াৰ ডাঙৰ আলুবোৰ সৰু সৰুকৈ কাটি বা সৰুবিলাক নকটাকৈ ৰোৱা সামগ্ৰী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বীজ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কাটি লোৱা আলুবিলাকৰ ওজন ২০০-২৫০ গ্ৰাম হ’ব লাগে আৰু এইবোৰত এটা বা দুটা চকু থাকে। আলুবোৰ কাটোতে এনেদৰে কাটিব লাগে যাতে প্ৰত্যেকটো কটা অংশতে আলুটোৰ ওপৰৰ অংশ, মাজৰ অংশ আৰু তলৰ অংশ থাকে। ৰোৱাৰ আগতে টুকুৰাবোৰ গোবৰ পানীত ডুৱাই ছাঁত শুকুৱাব লাগে। অধিক উৎপাদন পাবলৈ কাঠআলুক ২-৩ মাহমান সুপু অৱস্থাৰ দৰকাৰ হয়, সেইবাবে আলুবোৰ চপোৱাৰ পিছতে ৩.১ শতাংশ মেলিক হাইড্ৰাজাইড দ্ৰৱত ১০ ঘণ্টা সময় ডুৱাই

বাখিব লাগে যাতে সোনকালে গজালি নোলায়।

ৰোৱাৰ সময়: কাঠআলু ৰোৱাৰ উপযুক্ত সময় হ’ল বহাগ - জেঠ মাহ।

মাটি প্ৰস্তুতকৰণ আৰু ৰোপণ: কাঠআলু ভালদৰে বৃদ্ধি হ’বলৈ যিহেতু টিলা মাটিৰ আৱশ্যক হয় সেইবাবে বাচনি কৰা মাটিডোখৰ ২-৩ বাৰ ২০-২৫ ছেঃমিঃ দকৈ হাল বাই ল’ব লাগে। ইয়াৰ পিছত ৪৫ ছেঃমিঃ বহল আৰু ৯০ ছেঃমিঃ গভীৰতৰ একো একোটা গাত ১ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে খান্দিলৈ গাঁতটো চাৰিভাগৰ তিনিভাগ পচন সাৰ আৰু মাটিৰ মিশ্ৰণেৰে পূৰাই ল’ব লাগে। এই মিশ্ৰণৰ ওপৰত আলুৰ টুকুৰাবোৰৰ চকু ওপৰমূৰাকৈ বাখি মাটিৰে ঢাকি গাঁতটো পূৰাই পেলাব লাগে।

সাৰ প্ৰয়োগ: এবিধা মাটিৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা সাৰৰ পৰিমাণ হ’ল ২৩ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়া, ৫০ কিলোগ্ৰাম চুপাৰ ফসফেট আৰু ১৬ কিলোগ্ৰাম পটাছ। এই সাৰখিনি

দুভাগ কৰি দুবাৰ বেলেগে বেলেগে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এভাগ আলুৰ পৰা পোখা ওলোৱাৰ এক বা দুই সপ্তাহৰ পাছত আৰু আনটো ভাগ এক ডেৰমাহৰ পিছত প্ৰয়োগ কৰি গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিব লাগে।

পৰিচৰ্যা: কাঠআলুক বগাই যাবলৈ আশ্ৰয় হিচাপে গছৰ ডাল বা বাঁহৰ জেং আদিৰ আৱশ্যক হয়। সেইবাবে গছজেপা বাচি অহাৰ লগে লগে ওচৰতে গছৰ ডাল বা জেং পুতি বগাবলৈ সুবিধা কৰি দিব লাগে। ঘৰতে খাবলৈ কৰা কাঠআলুৰ গছতামোল বা অন্য ওখ গছতো বগাই যাবলৈ দিব পাৰি। কাঠআলুৰ গজালি ওলাবলৈ প্ৰায় ৪০ দিন মানৰ আৱশ্যক হয় আৰু এই সময়খিনিত বন-বাতবোৰ নিৰাই থাকিব লাগে। গজালি ওলোৱাৰ এসপ্তাহৰ পিছত অলাগতিয়াল বন-বাতবোৰ গুচাই পাতলিয়াকৈ মাটি চপাই দিব লাগে। প্ৰথমবাৰ মাটি চপোৱাৰ এমাহৰ মূৰত দ্বিতীয়বাৰ বাবে মাটি চপাই দিব লাগে।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহৰ সম্ভাৰ্য কীট-পতংগৰ ব্যৱস্থাপনা

এই সময়ছোৱাত চাহগছবোৰত কলম দিয়া অৱস্থাত থকা বাবে প্ৰায়বিলাক প্ৰধান অনিষ্টকাৰী কীট-পতংগৰ উপদ্ৰৱ দেখা পোৱা নাযায়। যিবিলাক চাহগছত কলম দিয়া নহয়, তেনেবোৰ চাহগছত হালধীয়া চাঁহিপোকৰ আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয়। চাঁহিপোকৰ নিবাৰণৰ বাবে, ফেনপাইৰ’ক্সিনেট ৫ ইচি (১ঃ২০০০) বা বাইফেনথ্ৰিন ৮ এচ চি (১ঃ১৬০০) ৰ যিকোনো এটা দৰৱ ১৫ দিনৰ ব্যৱধানত প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল লাভ কৰিব।

ফ্লেসবিন, উৰাই আদি শস্যত বঙাটাহি আৰু মোৰা পোকৰ আক্ৰমণ হ’ব পাৰে। উক্ত দুইধৰণৰ পোক নিবাৰণৰ বাবে ফল নধৰা গছত, এক চাহচামোচ প্ৰফেনোফচ ৫০ ইচি দৰৱ প্ৰতি ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই ছটিয়াব লাগে। ফল লগাৰ পিচত

আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হ’লে ৩ চাহচামোচ নিমাজল প্ৰতি ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই স্প্ৰে কৰিব লাগে।

ভেন্ডিৰ পুলিকটা পোকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰতি ৩ লিটাৰ পানীত এক চাহচামোচ মালাথিয়ন ৫০ ইচি দৰৱ মিহলাই ৭ দিনৰ ব্যৱধানত প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল লাভ কৰিব। লাওজাতীয় শস্যৰ অপকাৰী ফুটুকী পোক বা এপিলেকনা বিটল আৰু ৰঙা গুৰুৱা ধৰণৰ পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে এক চাহচামোচ মালাথিয়ন ৫০ ইচি দৰৱ আঢ়ৈলিটাৰ পানীত মিহলাই ছটিয়াব লাগে। দৰৱ প্ৰয়োগৰ পাচত ৭-৮ দিনলৈকে ফল চিগা অনুচিত।

লাওজাতীয় শস্যত বৰলীয়া পোকৰ আক্ৰমণ দেখা যাব পাৰে। বৰলীয়া পোকৰ গাভিনী মাইকীজনীয়ে লাওজাতীয় ফলত ডিম্ব প্ৰসৱ কৰে আৰু ইয়াৰ পূৰ্ণাংগবোৰে

ফলৰ ৰস, ফুলৰ নিৰ্যাস, চৰাইৰ বিষ্ঠা আদিক খাদ্যৰূপে গ্ৰহণ কৰি খেতিৰ কাষত থকা বিভিন্ন অপতৃণবোৰত আশ্ৰয় লয়। গতিকে অপতৃণসমূহ নিৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখা অতি প্ৰয়োজনীয়। হেঁদালিৰ কাষত ফেৰমন ফান্দ (কিউ লিউৰ বা মিথাইল ইউগিনলযুক্ত) স্থাপন কৰি সুফল পাব পাৰি। ইয়াৰ বাবে প্ৰতিবিধা মাটিত ৫ টাকৈ ফান্দ ব্যৱহাৰ কৰক। বৰলীয়া পোকৰ আক্ৰমণৰ বাবে গেলি যোৱা ফলসমূহ চিঙি দূৰলৈ নি ধ্বংস কৰা প্ৰয়োজন, কিয়নো হেঁদালিৰ তলত এইবোৰ মাটিত সৰি পৰিলে ইয়াৰ পৰা পলু ওলাই মাটিৰ তলত লেটা হৈ আকৌ লেটাৰ পৰা বৰলীয়া পোকৰ পূৰ্ণাংগ ওলাই লাওজাতীয় শস্যৰ ফলত কণী পাৰিব। এইদৰে জীৱনচক্ৰ আওঁৱাই গৈ গৈ পাচলিৰ বহু অনিষ্ট কৰিব।

বৰ্তমান সময়ত অমিতাৰ কপাহী পোকে অমিতাৰ পাতৰ তলফালে এক গোট হৈ থাকি সময়ৰ ব্যৱধানত অমিতা গছৰ ফলক আক্ৰমণ কৰে। কপাহী পোকৰ আক্ৰমণৰ বাবে অমিতাবিলাকত ক’লা বৰণৰ দাগ পৰাৰ বাবে খোৱাৰ অনুপযোগী

হৈ পৰে। ফল নধৰা অমিতাৰ গছবিলাকত কপাহী পোকৰ সাংঘাতিক বংশবৃদ্ধি হোৱাৰ লগতে এই পোকে নিঃসৰণ কৰা অপকাৰী পদাৰ্থৰ বাবে গছবিলাক মৰি যায়। ইয়াৰ উপৰিও কপাহী পোকে নিঃসৰণ কৰা মৌজাতীয় পদাৰ্থৰ বাবে অমিতা, গা-গছত আৰু ফলত ক’লা ভেঁকুৰৰ উৎপন্ন হয় আৰু ই গছৰ সালোক সংশ্লেষণত বাধা দিয়ে। কপাহী পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰফেন’ফচ ৫০ ইচি নামৰ ৰাসায়নিক কীটনাশক প্ৰতি লিটাৰ পানীত ২ মিঃলিঃকৈ মিহলাই গছৰ পাতত ছটিয়াব লাগে। অৱশ্যে, প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত খুব জোৰেৰে দৰৱ নিমিহলোৱাকৈ পানী ছটিয়ালেও সুফল পাব পাৰি।

বৰ্তমান মৌমাথিৰ ঋতুস্ৰাৱৰ সময়, সেইবাবে এই সময়ত মৌমাথিৰ বংশবৃদ্ধিৰ প্ৰৱণতা দেখা দিয়ে আৰু সৱল মৌবাহে জাক উৰুৱাই। এই জাক উৰুওৱা ৰোধ কৰিবলৈ সৱল মৌবাহৰ বিভাজন কৰিব লাগে নাইবা ৰাণীমৌ কোষসমূহ মৌজোল আহৰণ কৰিবলৈ ভাঙি দিব লাগে। আম, লিচু, নেমু আদি ফল-মূল জাতীয় শস্যৰ

ফল ফুলাৰ সময়ত প্ৰতি হেক্টৰ ফলৰ বাগিচাত ৫ বাহ থলুৱা সঁচৰ অথবা ২ বাহ পশ্চিমীয়া সঁচৰ মৌবাহ স্থাপন কৰি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পৰা যায়।

উই পৰুৱাই বিভিন্ন ঘৰুৱা সামগ্ৰীৰ লগতে কৃষিখণ্ডৰ বিস্তৰ ক্ষতি সাধন কৰে। এনে হাফলু বন্ধা উই পৰুৱাক যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে ধ্বংস কৰিব পাৰি। ইয়াৰ বাবে প্ৰথমে জীৱিত উই হাফলুটো চিনাক্ত কৰি ল’ব লাগে আৰু হাফলুটো মাটিৰ সমানত খান্দি বগৰাই দি ভেঁকুৰ বাগিছাবোৰ আঁতৰাই ৰজা আৰু ৰাণী থকা ৰাজকীয় কক্ষটো বিচাৰি উলিয়াই ল’ব লাগে। তাৰ পিচত এই ৰাজকীয় কক্ষত থকা ৰাণীক নিধন কৰিলে, উই পোকৰ উপদ্ৰৱ বহু হ্ৰাস পায়।

(এই মাহৰ কৃষি বিষয়ক দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা বিশেষজ্ঞসকল যথাক্ৰমে - ড° দিলীপ কুমাৰ শইকীয়া, ড° বিজন চন্দ্ৰ দত্ত, ড° ছাহিদুৰ ৰহমান, ড° বাদল ভট্টাচাৰ্য্য, ড° ইনি গগৈ আৰু ড° সুধাংশু ভাগৱতী)

ড° আটাউৰ ৰহমান
ৰুদ্ৰ নাৰায়ণ বৰকাকতি

জৈৱিক পদ্ধতিৰে শস্যৰ পতংগ নিয়ন্ত্ৰণ

জৈৱিক কীটনাশক: শস্যত দেখা দিয়া অষ্টিকাৰী পোক-পতংগ, বন-বাত, ৰোগ আদি নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰা, সকলোধৰণৰ জৈৱিক উৎসৰ পৰা আহৰণ কৰা সামগ্ৰীকৈ জৈৱিক কীটনাশক হিচাবে গণ্য কৰা হয়। সকলো পৰজীৱি আৰু পৰভোজী পতংগ, অণুজীৱ, উদ্ভিদৰ পৰা আহৰণ কৰা কীটনাশক, ফেৰ’মেন, হৰমোন আদি জৈৱিক কীটনাশকৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

পৰজীৱি আৰু পৰভোজী পতংগ: পৰজীৱি পতংগবোৰে অন্য পতংগৰ কণী, পলু, লেটা

আদিৰ গাত কণী পাৰে। ফলত সেইবোৰৰ পৰা পৰজীৱি পতংগহে ওলায়। পৰজীৱি পতংগই সিহঁতৰ জীৱনকাল কেৱল কণী, পলু বা লেটাকে খাই সম্পূৰ্ণ কৰে। উদাহৰণস্বৰূপে ধানৰ মজ্জাখোৱা পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে বহুলাভাৱে প্ৰয়োগ কৰা ‘ট্ৰাইক’থ্ৰামা জাপানিকাম’ নামৰ পৰজীৱি পতংগৰ কথাই উল্লেখ কৰিব পাৰি। এই পতংগই ধানৰ মজ্জাখোৱা পতংগৰ কণী পথাৰত বিচাৰি সেই কণীত কণী পাৰে। ফলত মজ্জাখোৱা পতংগৰ কণীৰ পৰা

পূৰ্ণাংগ ট্ৰাইক’থ্ৰামাহে ওলায়। একেদৰে কুঁহিয়াৰৰ গা-গছ আৰু আগবিদ্ধা, বিলাহীৰ ফলবিদ্ধা, কৰিব পাতখোৱা পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবেও বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ ট্ৰাইক’থ্ৰামা প্ৰয়োগ কৰা হয়। আনহাতে পৰভোজী পতংগসমূহে অন্য পতংগ খাই জীয়াই থাকে। এইপৰজীৱি আৰু পৰভোজী পতংগসমূহক উপকাৰী পতংগ বুলি কোৱা হয়। গাত ক’লা ফুট থকা, উজ্জ্বল ৰঙা বা হালধীয়া ৰঙা গুৰুৱা জাতীয় ফুটুকী পতংগবোৰে মোৱা, স্কেল, মিলিবাগ, মাইট আদিৰ দৰে কোমল দেহী পতংগ খাই কৃষকৰ উপকাৰ কৰে। গাগিনী, জিঁয়া আদিও এনেধৰণৰ উপকাৰী পতংগ। তাৰোপৰি এশইছ’পাৰ্লা, ছিৰফিড আদিৰ দৰে পতংগয়েও অন্য পতংগ খাই যথেষ্ট উপকাৰ কৰে। সেয়ে শস্যৰ পথাৰত এনেধৰণৰ

উপকাৰী পতংগসমূহ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

অণুজীৱ ভেঁকুৰ: ভেঁকুৰ, বেস্তেৰীয়া, ভাইৰাছ, শস্যকৃমি আদিৰ পৰা আহৰণ কৰা কীটনাশক দ্ৰব্যসমূহেও পতংগ নিয়ন্ত্ৰণত যথেষ্ট সহায় কৰে। এই অণুজীৱবোৰে পতংগৰ দেহত সোমাই বিভিন্ন ৰোগৰ সৃষ্টি কৰে আৰু শেষত পতংগবোৰ মৰি যায়। *বিউভেৰীয়া বেছিয়ানা*, *মেটাৰাইজিয়াম এনিছ’প্লে*, *ভাৰটিছিলিয়াম লেকানি* আদি ভেঁকুৰৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা কীটনাশক। বায়’পাথ নেছাৰেলিছ, ভাৰটিছিলিন, মাইট’কল আদি বজাৰত বিভিন্ন ধৰণৰ পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে পোৱা যায়।

বেছিয়াছ থুৰিনজিহেনাছিনামৰ বেস্তেৰীয়াৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা কীটনাশক

ডিপেন, বায়’লেপ, বায়’বিট, স্পিকটুৰিণ আদি বজাৰত পোৱা যায় আৰু এইবোৰে প্ৰায় সকলোধৰণৰ পখিলাজাতীয় পতংগ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।

নিউক্লিয়াৰ পলিহেড্ৰেছিছ ভাইৰাছ, গ্ৰেনুল ছিছ ভাইৰাছ আদিৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা কীটনাশকে পখিলাজাতীয় পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে খুবই সুবিধাজনক। তাৰোপৰি পতংগনাশক শস্যকৃমিৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা কীটনাশক চইল কামাণ্ড’-মাটিত থকা পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে আৰুগ্ৰীণ কামাণ্ড’-পাতখোৱা পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰা হয়।

উদ্ভিদৰ পৰা আহৰণ কৰা কীটনাশক: নিম, ক্ৰিচেনথেমাম, চাবাদিলা, বৌটিনন, পংশমিয়া আদি গছৰ পৰা আহৰণ কৰা

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

ভাটিকেল (উলম্ব) কৃষি প্ৰযুক্তি :
আধুনিক কৃষিৰ দিশে এখোজ

সমগ্ৰ বিশ্বতে বৰ্তমান খেতিৰ বাবে উপযোগী ভূমি হ্রাস হৈ আহিছে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ হৈছে জনসংখ্যা বৃদ্ধি, উদ্যোগীকৰণ, নগৰীকৰণ, পানীৰ অভাৱ ইত্যাদি। ভাৰতৰ দৰে কৃষিপ্ৰধান দেশতো এই কাৰকবোৰৰ সমস্যাৰূপে পৰিগণিত হৈছে। এই সমস্যাবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি চৰকাৰেও বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন আঁচনি ৰূপায়ণত গুৰুত্ব দি আহিছে। বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাৰ খাদ্যসুৰক্ষা আৰু ধাৰণ ক্ষমতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি কৃষি বিজ্ঞানীসকলে বিভিন্ন উচ্চ উৎপাদনশীল জাত, উন্নত কৃষি পদ্ধতি, কৃষি যান্ত্ৰিকীকৰণ, সংৰক্ষিত খেতি, সেউজ গৃহ প্ৰযুক্তি, পৌষ্টিক খাদ্যৰ ব্যৱস্থাপনা, জিনগতভাৱে সংশোধিত শস্যৰ দৰে বিভিন্ন পদ্ধতিয়ে প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত অভিনৱ অৱদান আগবঢ়াই আহিছে। উক্ত প্ৰযুক্তিসমূহৰ ভিতৰত এটা অতি লেখতল'বলগীয়া পদ্ধতি হৈছে- ভাটিকেল (উলম্ব) কৃষি। বৰ্তমান সময়ছোৱাত অট্টালিকাত বসবাস কৰা নগৰবাসীয়ে নিজৰ উলম্ব বাসগৃহত ভূমিৰ অবিহনে উলম্ব খেতি কৰি পৌষ্টিক আৰু নিৰ্ভৰযোগ্য খাদ্য উৎপাদন কৰাত আগ্ৰহী হৈছে। ফলস্বৰূপে বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাৰ বাবে খাদ্য যোগান সমস্যা সমাধানৰ পথ মুকলি হৈছে। উলম্ব কৃষিৰ সুবিধাসমূহ হৈছে-

১) প্ৰতি টুকুৰা উপলব্ধ মাটিত উচ্চ উৎপাদন, ২) প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ আশংকাৰ অবিহনে গোটেই বছৰ ধৰি খাদ্য উৎপাদনৰ সুবিধা, ৩) পৰম্পৰাগত কৃষিৰ তুলনাত এই পদ্ধতিত ৭০-৯৫ শতাংশ কম পানী ব্যৱহাৰ হয়। ৪) এই কৌশলত মাটিৰ প্ৰয়োজন নহয়, যাৰ কাৰণে কীট-পতংগ আৰু ৰোগৰ আক্ৰমণ বহুত কম হয়। ৫) এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা চৰ্মাণ্ডল সেউজীয়া আৰু বৰ্দ্ধিত উষ্ণতা হ্রাস হোৱাৰ লগতে বায়ু প্ৰদূষণৰ মাত্ৰাও কমি যাব।

১৯১৫ চনত গিলবাৰ্ট এলিছ বেইলীয়ে 'ভাটিকেল ফাৰ্মিং' (উলম্ব খেতি) শব্দটো নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে আৰু এই বিষয়ে এখন কিতাপ লিখিছিল। এই পদ্ধতিটো হৈছে উলম্ব বা থিয়কৈ ৰখা বিভিন্ন স্তৰত শস্যৰ খেতি কৰাৰ অনুশীলন। এই পদ্ধতিটোত নিয়ন্ত্ৰিত পৰিবেশ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয় যাৰ প্ৰধান লক্ষ্য হৈছে অনুকূল অৱস্থাত উদ্ভিদৰ বিকাশ আৰু মাটিহীন কৃষি কৌশল যেনে- হাইড্ৰ'পনিজ, একুৰাপনিজ, এৰোপনিজ।

হাইড্ৰপনিজ হৈছে মাটি অবিহনে উদ্ভিদৰ বৃদ্ধি আৰু উৎপাদন কৰাৰ কৌশল। এই পদ্ধতিত উদ্ভিদৰ শিপাবোৰ মুখ্য পৌষ্টিকমৌল যেনে- নাইট্ৰ'জেন, ফসফ'ৰাছ, পটাছিয়াম, চালফাৰ, কেলচিয়াম, মেগনেছিয়ামৰ লগতে গৌণ পৌষ্টিকমৌল যেনে- আইৰণ, ক্ল'ৰিন, মেংগানিজ, ব'ৰণ, জিংক, কবাল্ট, মলিবডেনাম আদি তৰল দ্ৰব্য লগতে অতিৰিক্তভাৱে নিষ্ক্ৰিয় মাধ্যম যেনে- বালি, কাঠৰ গুড়ি, শিলৰ টুকুৰা আদি মাটিৰ বিকল্প হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই পদ্ধতিটো উৎপাদন বৃদ্ধি আৰু কম পানীত শস্য উৎপাদনৰ বাবে উপযোগী।

দ্বিতীয় কৌশলটো হৈছে একুৰাপনিজ। একুৰাপনিজ শব্দটো দুটা শব্দৰ দ্বাৰা ৰখা হয়- জলকৃষি যাৰ অৰ্থ হৈছে মীনপালন আৰু হাইড্ৰ'পনিজ যাৰ অৰ্থ হৈছে মাটি অবিহনে পানীত উদ্ভিদ বিকশিত কৰাৰ কৌশল। একুৰাপনিজ পদ্ধতিত এক আৱৰ্দ্ধ লুপ প্ৰণালীত জলজ জীৱৰ সৈতে স্থলজ উদ্ভিদৰ উৎপাদন কৰা হয়। এই পদ্ধতিত মাছৰ টেংকিৰ পৰা ওলোৱা প্ৰাকৃতিকভাৱে সমৃদ্ধ আৱৰ্দ্ধনা পানী এক আকাৰ বিশিষ্ট পদাৰ্থ আঁতৰোৱা এককৰ দ্বাৰা শোধন কৰা হয় আৰু তাৰপিছত এটা জৈৱ ফিল্টাৰলৈ লৈ যোৱা হয় য'ত বিষাক্ত এমেনিয়া পুষ্টিৰ নাইট্ৰেটলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। পুষ্টি শোষণ কৰোঁতে উদ্ভিদবোৰে এই পানীখিনি বিশুদ্ধ কৰে, যাক মাছৰ টেংকিত পুনৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। তদুপৰি উদ্ভিদবোৰে মাছৰ দ্বাৰা উৎপাদিত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড গ্ৰহণ কৰে আৰু মাছৰ টেংকিৰ পানীখিনিৰ তাপ শোষণ কৰি সেউজ গৃহটোৰ বাতিৰ উষ্ণতা বজাই ৰখাত সহায় কৰে।

তৃতীয় কৌশলটো হৈছে এৰোপনিজ, য'ত কোনো বৰ্দ্ধিত মাধ্যম নাথাকে, সেয়েহে শস্য উৎপাদনৰ বাবে কোনো পাত্ৰৰ প্ৰয়োজন নহয়। এই পদ্ধতিটোত পানীৰ সৰু টোপোলা বা পুষ্টিতন্ত্ৰ দ্ৰব্য ৰূপত পানীৰ পৰিৱৰ্তে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যিহেতু উদ্ভিদবোৰ থিয়কৈ ৰাখিবলৈ ভৰ দি ৰখা হয় আৰু শিপাবোৰত পুষ্টিৰ দ্ৰব্য স্প্ৰেই কৰা হয়। এই পদ্ধতিত অতি কম ঠাই আৰু পানীৰ প্ৰয়োজন হয়।

উলম্ব খেতি ঘৰৰ পিছফালে নতুবা অট্টালিকাৰ চাদৰ ওপৰত আৰু আনকি ঘৰৰ ভিতৰতো কৰিব পাৰি। লগতে পৰিবহন পাত্ৰসমূহতো এই খেতি কৰিব পৰা যায়। উলম্ব খেতিৰ দ্বাৰা আমিলাই, পালেং, ফ্ৰেন্সবিন, তিয়হ, চীনালাই, বিলাহী, কেপচিকাম, জলকীয়া, বন্ধাকবি, ফুলকবি, পদিনা, ষ্ট্ৰবেৰী, গুৰু শাকৰ দৰে খেতি অট্টালিকাত থাকিও উৎপাদন কৰি সতেজ শাক-পাচলি পাব পাৰো। বজাৰৰ ভেজাল শাক-পাচলি নোখোৱাকৈ ঘৰতে উৎপাদন কৰি সতেজ শাক-পাচলিৰ সোৱাদ ল'ব পাৰি। লগতে একুৰাপনিজ পদ্ধতিৰ দ্বাৰা শাক-পাচলিৰ লগতে থলুৱা মাছৰ খেতি কম স্থানতে আৰু কম খৰচতে উৎপাদন কৰিব পাৰো।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ চ'তৰ পৰা ১৫ বহাগ, ১৯৪২-৪৩ শক

পথাৰ শস্য

১। বাৰিষাকালত ১ মিটাৰ বা ততোধিক গভীৰতাৰ পানী থকা মাটিত বাওধানৰ খেতি কৰা হয়। এইখিনিতে উল্লেখ কৰা ভাল যে উত্তৰ পাৰ সমভূমি সংমণ্ডলৰ বাবে অনুমোদিত পদ্মপানি, পানীন্দ্র, পদ্মনাথ আৰু ৰায়দা ১৬-০৬ জাত কেইটা বৰ্ণ সংকৰ আৰু অধিক উৎপাদনক্ষম। ইয়াৰ ভিতৰত পদ্মপানী নামৰ বাওধানবিধ ১৮৫ দিনতে চপাব পৰা হয় বাবে "উষ্ণ" বেমাৰৰ পৰাও হাত সাৰিব পাৰি।

২। ফাগুণ - চ'ত মাহতে বাওধানৰ বীজ সিঁচিব লাগে। আগৰ শস্যৰ নৰা আৰু মুঢ়াবিলাক জুই জ্বলাই পুৰি পেলাব লাগে। এনে কৰিলে কুমি আৰু অন্যান্য পোক-পৰুৱাৰ পৰা বহু পৰিমাণে হাত সাৰিব পাৰি। বীজ সিঁচাৰ আগতে বিঘাই প্ৰতি ১০ কিলোগ্ৰাম হিচাবে নিম আৱৰিত ইউৰীয়া ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। (নিম আৱৰিত ইউৰীয়া, ৫০ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়াৰ লগত ৫০০ মিঃ লিঃ নিমতেল মিহলাই তৈয়াৰ কৰিব পাৰি।) প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে মিশ্ৰণটো হালধীয়া বৰণৰ নোহোৱা পৰ্য্যন্ত এখন ডাঠ পলিথিন কাগজৰ ওপৰত মেলি থব লাগে।

৩। ওপৰিঞ্চি ১০ কিঃগ্ৰাঃ নিম আৱৰিত ইউৰীয়া ধানে পোখা মেলাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব। ৪। বাওধানৰ খেতি একক শস্য নাইবা আধ্বনৰ লগত মিশ্ৰিত খেতি হিচাবে কৰিব পাৰি। মিশ্ৰিত খেতি কৰিলে ৮ কিঃ গ্ৰাঃ আধ্বনৰ লগত ২ কিঃ গ্ৰাঃ বাওধান মিহলাই এৰিষা মাটিত সিঁচিব লাগে। কেৱল বাওধানৰ খেতি কৰিলে এৰিষা মাটিত ১০ কিঃগ্ৰাঃ বীজ ব্যৱহাৰ কৰিব।

৫। বাওধানৰ বীজ নিৰ্বাচন আৰু শোধন আৰু নাইবা শালিধানৰ ক্ষেত্ৰত অৱলম্বন কৰা পদ্ধতিক অনুসৰণ কৰিব।

আহু ধান :

১। আধ্বনৰ কঠীয়া পথাৰত ৰোৱাৰ পৰা ২৫-৩০ দিন হ'লে প্ৰথমবাৰ নাইট্ৰ'জেনযুক্ত সাৰ টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। চাপৰ জাতৰ আধ্বনৰ ক্ষেত্ৰত বিঘাই প্ৰতি ৪ কিঃ গ্ৰাঃ আৰু ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ২ কিঃ গ্ৰাঃ হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব। অলাগতিয়াল ঘাঁহ-বনবিলাক সময়মতে নিৰণি কৰি দিব।

২। এই সময়ছোৱাত পথাৰত যাতে যথেষ্ট জীপ থাকে তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব। জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা থাকিলে মাটি শুকাই যোৱাৰ আগতে পানী যোগান ধৰিব।

ধানৰ পোখা মেলা আৰু মণি ধৰাৰ পৰা ফুল মেলালৈকে এই সময়ছোৱা পানীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ষেত্ৰত আটাইতকৈ জটিল সময়।

৩। ধানত ফুল ফুলাৰ পৰা মণি ধৰাৰ সময়তে দ্বিতীয়বাৰ ৪ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং কৰিব। থলুৱা ধানৰ ক্ষেত্ৰত ২

কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

৪। শস্যৰ অনিষ্টকাৰী কীট-পতংগ বিলাক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে তলত উল্লেখ কৰা ঔষধৰ যিকোনো এবিধ ৫০-৬০ লিঃ পানীৰ লগত নিৰ্দ্দিশ্ট জোখত মিহলাই বিঘাই প্ৰতিস্প্ৰেই কৰিব।

কীট-পতংগ	ঔষধৰ নাম	পৰিমাণ
মজাখোৱা, পাতমেৰুৱা	ক্ল'ৰপাইৰিফ'ছ ২০ ইচি	১২০ মিঃ লিঃ
মজাখোৱা, পাত আৰু গা-গছ কটা	কাৰবফুৰাণ ৩ জি ফৰেট ১০ জি	৪ কিঃ গ্ৰাঃ ১.৪ কিঃ গ্ৰাঃ
চৰহা	ক্ল'ৰপাইৰিফ'ছ ২০ ইচি	১২০ মিঃ লিঃ
ভূৰপোক, শুৰপোক	ক্ল'ৰপাইৰিফ'ছ ২০ ইচি	১২০ মিঃ লিঃ

পথাৰত জীপ থাকিলে দানা জাতীয় ঔষধখিনি পোনে পোনে শস্য তলিত ছটিয়াই দিব।

কুঁহিয়াৰ :

১। বহাগ মাহত কুঁহিয়াৰ ৰুলে গজালি ওলোৱা আগহে ৰুব। নহলে শিপা ওলাই পোখা মেলাতে সময় লব আৰু কুঁহিয়াৰ সময়মতে পূৰ্ণ নহব।

২। সাৰ প্ৰয়োগ : সাৰৰ নাম কিঃ গ্ৰাঃ (বিঘাই প্ৰতি) ইউৰীয়া ৪০ একক চুপাৰ ফচফেট ৬০ মিউৰেট অৱ পটাছ ১৫ অন্যথা যদি ডিএপি প্ৰয়োগ কৰে - ইউৰীয়া ৩৪ ডিএপি ২০ মিউৰেট অৱ পটাছ ১৫

৩। সাৰ প্ৰয়োগৰ সময় আৰু পদ্ধতিঃ সমুদায় ফচফ'ৰাচ আৰু পটাছৰ আধা অংশ ৰোৱাৰ আগতে খলত প্ৰয়োগ কৰি মিহলাই লব। ইউৰীয়া ১/৩ ভাগ আগ ৰোৱাৰ সময়ত আৰু বাকীখিনি প্ৰথমবাৰ মাটি চপাওতে প্ৰয়োগ কৰিব। থাকি যোৱা পটাছখিনি ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং কৰোঁতে প্ৰয়োগ কৰিব। ৰোৱাৰ ১০০ দিনৰ ভিতৰত সাৰ প্ৰয়োগ সম্পূৰ্ণ কৰিব। ৪। গা-গছ বা আগ বিকোৱা আৰু মজাখোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰা গছবিলাক উভালি পুৰি পেলাব। এইবিলাক পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে তলত উল্লেখ কৰা ঔষধ এৰিষা তলীত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে-

ঔষধৰ নাম	পৰিমাণ (মিঃ লিঃ)	পানী (লিঃ)
মন'ক্ৰট'ফ'চ	১৫০-২০০	১৫০

পোন্ধৰ দিনৰ অন্তৰে অন্তৰে ২/৩

বাৰ স্প্ৰেই কৰিলে এনেবিলাক পোকৰ আক্ৰমণৰ পৰা কুঁহিয়াৰ ডৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰি।

মূঢ়া কুঁহিয়াৰ :

১। কুঁহিয়াৰৰ কটাৰ পিচত তলিডৰা ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰি কোৰেৰে ভেটি বিলাক ভাঙি দিব লাগে। শাৰীৰ মাজৰ খালি ঠাই বিলাকত গঁজালি মেলা নতুন আগ ৰুই পুৰ কৰি দিব।

২। ভেটিবিলাক ভঙাৰ পিচতে গোবৰ নাইবা পচন সাৰ মুঢ়াবিলাকত প্ৰয়োগ কৰিব। ইয়াৰ পিচতে প্ৰতি বিঘা তলিত ৪৫ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৬০ কিঃ গ্ৰাম একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ১৫ কিঃ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ এবাৰত নাইবা ৬০ দিনৰ ভিতৰত দুবাৰ টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহ :

১। গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহৰ পাতত দাগপৰা, লেৰেলি যোৱা আদি বেমাৰৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হ'লে দাইথেন এম -৪৫ ঔষধ ২৫০ গ্ৰাম ১০০ লিঃ পানীত মিহলাই প্ৰতি বিঘা তলীত স্প্ৰেই কৰিব। মোৱা পোক, চেঁই শোহা গান্ধী, চেঁই বিকোৱা পোক, পাতগুৰুৱা আদি পোকৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হ'লে মালাথিয়ন ঔষধ ২০০ মিঃ লিঃ ১০০ লিঃ পানীত মিহলাই প্ৰতি বিঘা তলীত স্প্ৰেই কৰিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

এই সময়ত কৃষকসকলে ফল-মূলৰ বাগিচাত ল'বলগীয়া পৰিচৰ্যাৰ সমূহ এনেধৰণৰ -

কল : নতুনকৈ কলৰ বাৰী পাতিবৰ বাবে মাটি ডোখৰ চাহ কৰি কলৰ জাত অনুযায়ী নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত গাঁত খন্দাৰ ব্যৱস্থা কৰক আৰু মাহটোৰ শেষৰ ফাললৈ পুলি বোৱা কাম আৰম্ভ কৰিব পাৰে। পুৰণা কলৰ বাৰী মাটিত জীপ ৰাখিবলৈ ৮-১০ দিনৰ মুৰে মুৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। বৰষুণ পৰিলে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোলাগে। কল গছৰ গাত থকা শুকান পাত বা পচা পটুৱাবোৰ আঁতৰাই পেলাওক। কলডিল ওলোৱা গছৰ গুৰিত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখিব লাগে।

নাৰিকল : নাৰিকল গছৰ গুৰিৰ মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতি ১২-১৫ দিনৰ মূৰত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। পানী যোগান ধৰাৰ পিছত গছৰ চাৰিওফালে মাটিত ধানখেৰ বা মেটেকা আদি জাপি দিলে মাটিৰ জীপ ৰখাত সহায় হয়। গছৰ গুৰিত সৰহ পৰিমাণে পচন সাৰ বা শুকান গোবৰ প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিয়ে পানী ধৰি ৰখাত সহায় হয়। যোৱা মাহত যদি কৰা নহ'ল, তেন্তে গছত থকা শুকান পাত বা শুকান খোৰাৰ বখোৱাবোৰ বা শুকাই যোৱা ফুলৰ খোকবোৰ কাটি আঁতৰাই আনক আৰু তলৰ পাতবিলাকৰ গুৰিত জমা হৈ থকা শুকান ফুল বা ঘুঙুলাবোৰ আঁতৰাই পৰিষ্কাৰ কৰক। নতুনকৈ নাৰিকলৰ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চাহ নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত (২৫ ফুট X ২৫ ফুট) একোটাৰে গাঁত খন্দক। পাচত গাঁতবোৰত খেৰ বা শুকান পাত আদি ৰাখি পুৰি পেলাওক।

তামোল : বাৰীৰ পৰা শুকান পাতবোৰকে ধৰি বন-বাতবোৰ আঁতৰাই চাফ কৰি ৰাখক। তামোল গছৰ গুৰি মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ অন্তৰত পানীৰ যোগান ধৰক। যোৱা বছৰ (বেহাগ-জেঠ মাহত) ৰোপণ কৰা নতুন পুলিবোৰৰ গুৰিত গোবৰ সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চাহ কৰি ৯ ফুট X ৯ ফুট দূৰত্বত একোটাকৈ গাঁত খান্দি গাঁতবোৰ শুকান পাত বা খেৰ আদি দি পুতি দিয়ক।

মাটিকঠাল : নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ বাবে ওখ চানেকীয়া মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মাৰি মাটিডৰা চাহ কৰি ৰাখক। পুৰণি বাৰীত অতি খৰাং বতৰত পানীৰ যোগান ধৰক। বেলেগে গুপ পাতি ৰখা পোখা পুলি বা মুকুট পোখা ক্ৰাউন আদিত পানীৰ যোগান ধৰি পুলিখিনি সজীৱ কৰি ৰাখক। সুবিধা বুজি পুৰণি গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ নিৰাই দিয়ক।

নেমুটেঞ্জ : গছৰ গুৰিৰ মাটিত যাতে জীপ থাকে তালৈ মন কৰক। গছত থকা পুৰঠ ফলবোৰ ততাতৈয়াকৈ চপাই দিয়ক। এই

সময়ত গছত ফুলৰ কলি ওলাই আৰু কিছুমানত ফুল ফুলিবলৈ ধৰে, লগে লগে কোঁহ পাত ওলাবলৈ ধৰে। গতিকে গছত পোক বা বেমাৰৰ নিৰাময়ৰ কাৰণে কোনো ঔষধ নছটিয়াব। গছৰ পৰা শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ এটা চূণ প্ৰলেপ দিয়ক।

আম : এই সময়ত আম গছত ফুল ওলাবলৈ ধৰিছে। গতিকে গছৰ তলত খোঁৱা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক যাতে ফুলৰ খোপাবোৰত পোকে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে। ফুল ফুলাৰ সময়ত গছত পোক বা বেমাৰৰ বাবে ঔষধ ছটিয়াব নোলাগে। মাটিত যথেষ্ট পৰিমাণে জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোবৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ব মিটাৰ ওপৰলৈ চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

লিচু : লিচু গছতো এই সময়ত ফুল ফুলিবলৈ ধৰাৰ বাবে পোক বা বেমাৰৰ বাবে ঔষধ নছটিয়াব। মাটিত জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোবৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ১ মিটাৰ ওপৰলৈ চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

জালুক : গছৰ গুৰিত সাৰুৱা মাটি জাপি দিয়ক। জালুক জোপাৰ গুৰিৰ ৩ ফুট অংশ ডাল বা লাটি নোহোৱাকৈ ৰাখক। তললৈ ওলমি যোৱা লতাবোৰ ওপৰলৈ তুলি আশ্ৰয়কাৰী গছত বগাই যাব পৰাকৈ বান্ধি দিয়ক। যদি পাতত টেমুনা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে দশমিক এক শতাংশ শক্তিক মালাথিয়নৰ মিশ্ৰণ ছটিয়াওক।

মধুৰি আম : ফল নধৰা আৰু আগৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ তলৰ মাটিখিনিত পাতলীয়া কৈ কোৰ মাৰক। পুৰঠ হ'ব ধৰা ফলবোৰ চিঙি আনক। নতুনকৈ পুলি বোৱাৰ বাবে কোৰ মাৰি মাটি ডোখৰ চাহই ৭-৮ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে একোটা গাঁত খন্দক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস

(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলামৰ পৰা)

কাঠআলুৰ উন্নত কৃষি

শস্য ৰক্ষা : কাঠআলুৰ অনিষ্টকাৰী বেমাৰ সাধাৰণতে দেখা নাযায়। কেতিয়াবা ফ্লেম নামৰ এবিধ পোকে পুৰঠ আলুত আক্ৰমণ কৰে। এইবিধ পোকৰ পৰা শস্যডৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ ২ মিলিমিটাৰ নুভাক্ৰণ নামৰ দৰৱ এক লিটাৰ পানীৰ লগত মিহলাই বোৱা সামগ্ৰীবোৰ এই মিশ্ৰণত দহ মিনিট সময় ডুবাই ৰখাৰ পিছতহে ৰব লাগে।

শস্য চপোৱা : কাঠআলু বোৱাৰ ৭-৯ মাহৰ পিছত চপাব পৰা হয়। এইখিনি সময়ত লতাবিলাক শুকাই মৰাই যায় আৰু তেতিয়াই আলুবোৰ মাটিৰ তলৰ পৰা খান্দি উলিয়াই আনিব লাগে।

উৎপাদন : উন্নত কৃষি প্ৰণালীৰে কাঠআলুৰ খেতি কৰিলে প্ৰতি হেক্টৰত ১৬-২৪ টন উৎপাদন পাব পাৰি।

শ্ৰীমতী ইৰা শৰ্মা

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলামৰ পৰা)

জৈৱিক পদ্ধতিৰে শস্যৰ..

কীটনাশকসমূহে পতংগ নিয়ন্ত্ৰণত সহায় কৰে। সৰিয়হ আৰু নিমৰ খলিহে মাটিত প্ৰয়োগ কৰি শস্যকৃষিৰ আক্ৰমণৰ পৰা হাত সাৰিব পাৰি। নিমৰ পাত, গুটি আদি খুন্দি উলিওৱা বস পানীৰ লগত মিহলাই (৩ মিঃলিঃ প্ৰতি লিটাৰ পানীত) শস্যত প্ৰয়োগ কৰিলে এই কীটনাশকে পতংগৰ সূচালিত জীৱনচক্ৰত ব্যাঘাত জন্মায়। পতংগৰ কণীৰ পৰা পলু নোলাইবা পলুৰ পৰা লোটা নোবন্ধে বা লোটাৰ পৰা পূৰ্ণাংগ পখিলাৰ জন্ম নহয়। আজিকালি বজাৰত নিম অইল, নিমাগল্ড, পেপ্টনিম আদিৰ দৰে নিমগছৰ পৰা আহৰণ কৰা বিভিন্ন কীটনাশক পোৱা যায়।

ফেৰ'মন : ফেৰ'মনবোৰ হৈছে মাইকী পখিলাৰ গাৰ পৰা ওলোৱা গোন্ধ যিবোৰে মতাবোৰক মিলনৰ বাবে আকৰ্ষিত কৰে। আজিকালি বজাৰত বিভিন্ন পতংগৰ ফেৰ'মনৰ দৰে একেধৰণৰ গোন্ধ ওলোৱা ফেৰ'মনৰ টেবলেট কিনিবলৈ পোৱা যায়। এই টেবলেটবোৰৰ পৰা ওলোৱা গোন্ধই মত পতংগৰ মিলনক্ষেত্ৰৰ বিভ্ৰান্তি ঘটায়। ফলত পতংগবোৰে মাইকী পতংগৰ পৰিভৰ্তে টেবলেট থকা ঠাইলৈ ঢাপলি মেলে। ফেৰ'মনৰ ফৰ্মদৰদ্বাৰা এই পতংগবোৰ সংগ্ৰহ কৰি ধ্বংস কৰা হয়।

ধানৰ মজ্জাখোৱা পোকৰ বাবে স্কিৰপ'লিউৰ, বিলাহীৰ ফলবিদ্ধা পোকৰ বাবে হেলিলিউৰ, পুলিৰ গুৰি কাটা শুৰপোকৰ কাৰণে স্পড'লিউৰ, বেঙোৱা ফল আৰু আগবিদ্ধা পোকৰ কাৰণে লিউচিলিউৰ নামৰ টেবলেট বজাৰত পোৱা যায়।

সকলো জৈৱিক কীটনাশকৰে কিছুমান সুবিধা আৰু অসুবিধা আছে। ইয়াৰ প্ৰধান অসুবিধাসমূহ হৈছে - ৰাসায়নিক কীটনাশকৰ দৰে খুব কম সময়ত পতংগ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু জৈৱিক নিয়ন্ত্ৰণৰ সুদূৰ প্ৰসাৰী সুফল আমি পাব পাৰো। বিশেষকৈ এই নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাই মানুহ বা অন্য জীৱ-জন্তুৰ স্বাস্থ্যৰ ক্ষতি নকৰে। তাৰোপৰি জৈৱিক কৃষিৰ কাৰণে জৈৱিক নিয়ন্ত্ৰণ খুন্সেই প্ৰয়োজনীয়। সেয়েহে এই জৈৱিক নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিসমূহক শস্যৰ পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে বহুল প্ৰয়োগত গুৰুত্ব দিব লাগে।

তানজিল ৰহমান

ড° অঞ্জুমানি দেৱী

(৩ পৃষ্ঠাৰ ১ কলামৰ পৰা)

ভাটিকেল (উলম্ব) কৃষি ..

এই পদ্ধতি বৰ্তমান অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ লোকে অৱলম্বন কৰা দেখা গৈছে। প্ৰধানকৈ গুৱাহাটী মহানগৰীৰ বিভিন্ন স্থানত এই খেতিৰ প্ৰভাৱ দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। আনকি মহানগৰীত স্থাপন কৰা উলম্ব কৃষিৰ পামৰ পৰা বৰ্তমান বিভিন্ন সতেজ শাক-পাচলি ক্ৰয় কৰাৰ সুবিধাও উপলব্ধ হৈছে। গতিকে ভাৰতীয় কৃষিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা যেনে - শস্যৰ জাত যোগানৰ অভাৱ, কীটনাশক আৰু সাৰৰ অত্যধিক

ব্যৱহাৰ, মাটিৰ অৱনতি, নিবনুৱাৰ সমস্যা ইত্যাদিৰ নিশ্চিতভাৱে এই উলম্ব খেতিৰ দ্বাৰা সমাধান কৰিব পৰা যাব। বৰ্তমান সমাজৰ সজাগতা, যুৱপ্ৰজন্মৰ আগ্ৰহ আৰু প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে এনে ধৰণৰ পদ্ধতিক প্ৰসিদ্ধ কৰিব। এই উন্নত কৃষি কৌশল অৱলম্বন কৰি উদ্যমী নৱপ্ৰজন্মই স্বাৱলম্বী আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীল অসম গঢ়াত অৰিহণা যোগোৱাৰ লগতে কৃষকৰ আয় দ্বিগুনীকৰণৰ যি লক্ষ্য সেই লক্ষ্যত উপনীত হোৱাতো সহায়ক হ'ব।

প্ৰিয়ংকা বৰা

ড° সোণতৰা কলিতা

(১ পৃষ্ঠাৰ ১ কলামৰ পৰা)

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত উষ্ণতা ..

চেলছিয়াছ অধিক আছিল। ইয়াৰ আগতে ২০০৬ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত ইমান গৰম পৰিছিল। আনহাতে গড় সৰ্বনিম্ন তাপমাত্ৰাও ৬২ বছৰৰ ভিতৰত অধিক আছিল বুলি আই এম ডিয়ে প্ৰকাশ কৰে। যোৱা মাহটোত দক্ষিণাত্যত ১২২ বছৰৰ ভিতৰত আটাইতকৈ গৰম আছিল।

(৩ পৃষ্ঠাৰ ১ কলামৰ পৰা)

মীনসহ ধানৰ খেতি

অৰ্জন কৰিব পাৰে।

ধান-মাছৰ সমন্বিত খেতিৰ বাবে দ', সাৰুৱা মাটি বাচনি কৰি ল'ব লাগে, য'ৰ পৰা পানী সহজে ওলাই যাব নোৱাৰে। মাটিডৰা জৈৱিক পদাৰ্থৰে ভৰপূৰ আৰু মাটিডৰাৰ পানী ধাৰণ ক্ষমতা থাকিব লাগে। পথাৰৰ চাৰিওফালে বান্ধ এনেদৰে বনাব লাগে যাতে পানী বাহিৰলৈ ওলাই যাব নোৱাৰে। পথাৰত মাছৰ কাৰণে যিবোৰ নলা খন্দা হয় সেইবোৰ পথাৰডৰাৰ মাজত আৰু কাষত হ'ব লাগে। এই খেতিৰ বাবে পলসুৰা, আলতীয়া আৰু বালিচহীয়া মাটি উপযোগী।

পথাৰত পানী সোমাব পৰা আৰু ওলাই যাব পৰাৰ সু-ব্যৱস্থা থাকিব লাগে যাতে পানী বেছি হ'লে উলিয়াই দিয়া আৰু কম হ'লে সুমুৰাই দিব পৰা যায়। এই খেতিত জৈৱিক সাৰ যেনে- জীৱ-জন্তুৰ মল, পেলনীয়া বস্তু আদি প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ধানবোৰাৰ ১০-১৫ দিনৰ পাছত পথাৰত মাছৰ পোনা প্ৰতি হেক্টৰত ২০০০কৈ মেলিব লাগে। মাছৰ প্ৰজাতি যেনে ৰৌ, বাছ, শ'ল, শিঙি, মাগুৰ, পুঠি আদি ইয়াৰ বাবে উপযোগী। পানীৰ গভীৰতা ধানৰ জাত আৰু মাছৰ প্ৰজাতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। ধান চপোৱাৰ সময়ত পথাৰৰ পৰা পানী নিষ্কাষণ কৰি দিয়া হয় যাতে মাছবোৰ সহজেত ধৰিব পাৰি। মাছ ধৰাৰ পিছতহে ধান চপোৱা হয়। এনে সমন্বিত খেতিৰ পৰা মাছৰ খাদ্য আৰু বয়স অনুযায়ী গড় উৎপাদন ৫০০-৮০০ কিঃগ্ৰাঃ পৰ্যন্ত প্ৰতি হেক্টৰত পাব পৰা যায়।

সঠিক চৰকাৰী আঁচনি, উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণ, প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ পৰ্যাপ্ত সম্প্ৰসাৰণৰ জৰিয়তে কৃষকসকলক উৎসাহিত কৰি

মীনসহ ধানখেতি কৰি অসমৰ আৰ্থসামাজিক অৱস্থা উন্নীত কৰিব পাৰে।

জিমনী ফুকন

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলামৰ পৰা)

ধেমচিৰ গুৰুত্বতা আৰু ..

পৰিস্থিতিত এই শস্যবিধৰ গা-গছ ঠন ধৰি উঠে। ইয়াৰ শস্যকাল ৩-৩.৫ মাহৰ হোৱাৰ বাবে সোনকালে পৈণত হয় আৰু সেইবাবে শস্যৰ তিনিবাৰকৈ কৰা খেতিৰ অনুক্ৰম প্ৰণালীত ই সহজে খাপ খাই পৰে। ধেমচিৰ উন্নত কৃষি প্ৰণালীৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰা হ'ল।

ধেমচিৰ জাতঃ আইচি-২৭২৪২, আইচি-২৫৮৭৪২, জোনাই, আইচি-১০৯৭২৪, পি আৰ বি-১, ভি এল-৭, খাৰুপেতীয়া-১, খাৰুপেতীয়া-২, হিমপ্ৰিয়া, চিমলা-১ ইত্যাদি।

প্ৰথাৰ প্ৰস্তুতি : বালিচহীয়া মাটি ধেমচিৰ বাবে উপযোগী। মাটিডৰা ৪-৫ বাৰ হালবাই মৈয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে। গুটি সিঁচাৰ এমাহৰ আগত মাটিডৰা প্ৰথমবাৰ চহাব লাগে।

বীজৰ পৰিমাণ : হেক্টৰে প্ৰতি ২০ কিঃগ্ৰাঃ আৰু বিঘাই প্ৰতি ২.৭ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

পুলিৰ ব্যৱধান আৰু বীজ সিঁচা প্ৰণালী : চহাই সমান কৰি লোৱা মাটিডৰাত ৫ ছেঃমিঃ দ' লোৰ কৰিব লাগে আৰু লোৰ মাজৰ ব্যৱধান ৩০ ছেঃমিঃ হ'ব লাগে। শস্যৰ গুটিবোৰ লোৰবিলাকত সিঁচি লৈ মৈয়াই গুটিবোৰ ভালকৈ ঢাকি দিব লাগে যাতে বীজবিলাক একেলগে অংকুৰিত হয়।

সাৰ প্ৰয়োগ : বিঘাই প্ৰতি ইউৰীয়া ৬ কিঃগ্ৰাঃ, একক চূপাৰ ফসফেট ৯ কিঃগ্ৰাঃ আৰু মিউৰেট অৱ পটাছ ২ কিঃগ্ৰাঃ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। গুটি সিঁচাৰ এদিনৰ আগতে সাৰখিনি মাটিত প্ৰয়োগ কৰি ভালদৰে মিহলাই ল'ব লাগে। **অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ :** ধেমচিৰ পুলিবোৰ ৪-৫ পতীয়া হওঁতে প্ৰথমবাৰ অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে। যিহেতু এইবিধ শস্যৰ বীজসমূহ সিঁচাৰ কেইদিনমানৰ পাছতেই অংকুৰিত হৈ মাটিৰ পৰা ওলাই আহে আৰু সেইবাবে অপতৃণবোৰ গজিবলৈ সুবিধা নাপায়।

শস্য ৰক্ষা : মোৱা পোকৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ ডাইমেথয়েট বা ক্লৰ'পাইৰিফেচ্ ৬৭ মিঃলিঃ প্ৰতি বিঘাত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

শস্য চপোৱা : গুটি পুৰঠ হৈ যেতিয়া ক'লা বৰণৰ হৈ শুকাই যায় তেতিয়াই শস্য চপাব লাগে। চপোৱাৰ পিছত গছবোৰ ২-৩ দিন ৰ'দত শুকাবলৈ দিব লাগে। সাধাৰণতে গৰুৰে নতুবা গছজোপাৰ পৰা গুটিবোৰ লাঠিৰে কোবাই সৰুৱাব লাগে।

গড় উৎপাদন : প্ৰতি হেক্টৰ মাটিৰ পৰা ধেমচিৰ গড় উৎপাদন ১২-১৫ কুইণ্টল আৰু বিঘাই প্ৰতি ১.৬-২ কুইণ্টল পাব পৰা যায়।

প্ৰিয়াংকী বৰা

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা।

প্ৰতিখনৰ মূল্য : ১.০০ টকা।

প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।

আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়

অফ'ছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক

ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ